

Riksdagen

Uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2014/15:47

Fredagen den 4 september

§ 1 Jordbruk och fiske

Statsrådet Sven-Erik Bucht

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 13 juli 2015

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för jordbruk och fiske den 7 september 2015

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

God morgon! Det är trevligt att ses även fysiskt efter sommarens telefonmöten. Dagens ärende är jordbruk och fiske. Vi välkomnar statsrådet Bucht med medarbetare. Vi har en mycket kort dagordning, så vi går direkt in på den.

Om det inte finns någon muntlig återrapport utöver den skriftliga från mötet den 13 juli börjar vi med marknadsutvecklingen.

Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag har inget att tillägga, om det inte finns några frågor.

Anf. 3 JOHAN HULTBERG (M):

Jag har en fråga om dagordningspunkt 8 där det var en diskussion om förslaget att begränsa eller förbjuda användning av genmodifierade livsmedel och foder inom medlemsstaternas territorier. Jag konstaterar att Sverige inte hade tagit till orda och undrar därför om Sverige inte hade något att säga.

Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Vi framförde muntligt att det inte fanns någon konsekvensanalys av detta. Vi måste få en konsekvensanalys innan vi kan ta ställning i frågan. Någon sådan fanns ju inte tillgänglig.

Anf. 5 JOHAN HULTBERG (M):

Då stämmer inte återrapporten. Sverige tog alltså till orda?

Förlåt, herr ordförande, det står faktiskt nederst på s. 9 att Sverige framförde att man hade preliminära synpunkter.

Anf. 6 ORDFÖRANDEN:

Allra längst ned på sidan finns det med.

Då kan vi gå vidare till dagordningspunkt 1, Marknadsutvecklingen.

Anf. 7 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Ordförande! Ordförandeskapet har kallat till ett extrainsatt jordbruksråd med anledning av marknadssituationen för jordbruksprodukter. Samma fråga diskuterades på jordbruksrådet i juli. Då beskrev kommissionen EU-marknaden som relativt ljus med undantag av mjölk- och vissa delar av frukt- och grönsakssektorn.

Kommissionen påpekade då att EU:s totala export av jordbruksprodukter har ökat med 5 procent sedan det ryska importstoppet, vilket innebär att företag på flera områden har hittat nya marknader för sina produkter.

För närvarande är marknadssituationen för mjölk fortsatt mycket problematisk för många producenter i Sverige och i övriga EU. Som ni vet har regeringen tagit initiativ till åtgärder på nationell nivå för att avhjälpa den akuta krisen i mjölksektorn genom bland annat kreditgarantier och krisrådgivning. Vid det förestående mötet i jordbruksrådet kommer många medlemsstater att begära nya krisåtgärder hos kommissionen.

Mot bakgrund av den allvarliga situationen för i synnerhet många mjölkproducenter i EU bör Sverige inta en konstruktiv hållning till effektiva åtgärder på EU-nivå inom beslutad budgetram.

Regeringen verkar för att de åtgärder som beslutas på EU-nivå även kommer svenska mjölkproducenter till godo. Jag har själv varit i kontakt med jordbrukskommissionären i denna fråga under veckan som har gått. Det är också viktigt att de åtgärder som eventuellt kommer att vidtas på EU-nivå inte riskerar att förlänga eller fördjupa krisen.

Jag vill avslutningsvis betona att rådet inte kommer att fatta beslut under mötet på måndag.

Anf. 8 ORDFÖRANDEN:

Innan vi börjar med debatten vill jag bara påminna om att dokumentet som är daterat den 3 september kom från rådet i går, så ni har handlingarna tillgängliga.

Anf. 9 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Jag tycker att regeringens hållning är bra. Det jag funderar över är att det är en otrolig kris – som ministern var inne på – så det är viktigt att hitta åtgärder.

I texten står det att kommissionär Hogan har antytt att kommissionen kan tänka sig någon form av riktat stöd. Det skulle vara intressant om du kunde förtydliga vad det står för. Har det kommit ut något mera ur detta?

Anf. 10 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ur det förslag till svensk ståndpunkt som vi har blivit delgivna och som statsrådet nu har läst upp kan jag inte utläsa hur Sverige ställer sig till de olika förslag och inspel som har framförts i det här sammanhanget. Jag önskar därför att statsrådet utvecklar hur Sverige kommer att ställa sig till de olika förslag som nu de facto finns på dagordningen. Det gäller till exempel ett förslag från den irländska delegationen om att man ska

höja interventionspriset och använda det system som redan finns och som är beslutat. Det är bara kort och gott att använda sig av det om man vill göra någonting åt den riktigt allvarliga situation som just nu råder.

Jag vill tillägga att det finns ett sådant förslag. Jag vet att det inte är rådet som beslutar om höjda interventionspriser utan det är kommissionens explicita rätt att göra det. Men jag vet också – inte minst av erfarenhet – att rådets rekommendationer brukar följas av kommissionen. Därför tycker jag att det är av största vikt att Sverige intar, inte bara en konstruktiv hållning utan också är pådrivande för att lösa den här situationen som är synnerligen allvarlig.

Mitt förslag till Sveriges inställning i det här sammanhanget är att vi ska vara pådrivande för att tillfälligtvis utnyttja det system som de facto finns, alltså att höja interventionspriserna så att man får upp den prisnivå som nu är under bordet, och det snabbt. Därmed kan krisen avhjälpas.

Det är det enda jag kan se som snabbt skulle lösa situationen som är allvarlig. Är det så att det inte finns majoritet i nämnden för mitt förslag anmäler jag avvikande mening.

Anf. 11 ULF BERG (M):

Det här är en ganska stor och komplex fråga. Det handlar kanske inte bara om Rysslands bojkott, utan det finns en överproduktion. Kina har inte heller så stor efterfrågan.

Landsbygdsministern säger att man inhemskt har vidtagit åtgärder. Lånegarantin träffar 800 av 4 300 företagare, enligt regeringens egna beräkningar. Det är utlovat att den förordningen ska komma på plats under september, så får vi se vad den innebär.

Av den extra satsningen på återbetalning av dieselskatt på 100 miljoner träffar tyvärr bara 15–20 miljoner mjölkbönderna. I genomsnitt blir det 4 300 kronor per år och mjölkföretag, så inte heller det gör ju saken mycket bättre.

När det gäller Ryssland och vår syn på hur vi ska agera i Bryssel är det väldigt viktigt att om man går på ett sådant förslag som Eskil Erlandssons måste det givetvis hålla sig inom budgeten. Det är också väldigt viktigt att vi inte sätter konkurrensen ur spel. Den måste vårdas med tanke på att vi har verkat för att kvoterna ska försvinna för att få en ökad konkurrens som ska komma konsumenten till del.

Då är frågan: Är detta en tillfällig överproduktion? Eller måste marknaden regleras?

Vi hoppas att marknaden kommer att bli bättre. Det finns ju många som gör den bedömningen under förutsättning att människor får en bättre levnadsstandard. Då kan det produceras mycket livsmedel som kan efterfrågas. Man bör också verka för nya marknader.

Med detta sagt kan vi från moderat sida ställa oss bakom Eskils yrkande – även om det inte är i pest- och kolerahållet, men i den riktningen – även om vi i grunden inte tycker om systemet. Det finns faktiskt inte något bättre system som snabbt kan åstadkomma någonting. Vi hoppas att trycket på att få ned priset avlastas om man tar vägen via interventionspriserna, att man får en marknad som reglerar sig själv och att dessa

produkter kan avyttras med vinst, så att det inte blir någon budgetpåverkan.

Med reservation för att det sker inom budgeten, att man vårdar konkurrensen och jobbar för nya marknader kan vi – om det sker på kort sikt – ställa oss bakom Eskils förslag.

Anf. 12 LARS TYSKLIND (FP):

Jag behöver inte upprepa att det är en komplex situation. Alla känner ju till orsakssammanhangen.

Jag vill poängtera det som ministern – eller om det var kommissionären – sa om att man inte skulle vidta åtgärder som riskerar att förlänga eller fördjupa krisen. Detta är oerhört centralt. I dag hamnar vi på marknadsmässiga och konkurrensneutrala åtgärder, om man nu kan prata om konkurrensneutralitet i det här sammanhanget. Det är också självklart att det ska ligga inom budgeten.

Den sista meningen i regeringens ståndpunkt känns något öppen: ”Utifrån detta anser regeringen att kommissionens tankar om riktade stöd bör kunna granskas vidare.”

Jag skulle vara tacksam om ministern utvecklade tanken bakom den meningen.

Anf. 13 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr ordförande! Jag vill bara göra Kristdemokraternas ståndpunkt klar. I det här läget ställer vi oss bakom Eskil Erlandssons förslag. Kan det hjälpa våra svenska mjölkproducenter att få mer betalt är det värt detta. Vi litar helt enkelt på Eskil Erlandssons erfarenhet och tror att det är ett bra förslag.

Anf. 14 JENS HOLM (V):

Det är ju regeringens ståndpunkt som vi förhåller oss till. Men jag måste ställa en fråga till andra sidan för det fall att det skulle bli majoritet för er ståndpunkt.

Om man går in och interventionsuppköper stora mängder skapar man ju stora överskott som förvaras i stora lager. Det har vi sett tidigare i EU med mjölköverskott, köttberg och allt möjligt. Det överskottet har avyttrats i tredjeländer, ofta i utvecklingsländer utanför EU. Hur ska vi vara säkra på detta mjölkpulver inte kommer att dumpas i andra länder?

Jag förstår inte heller hur man ska kunna åstadkomma detta utan att samtidigt öka den totala jordbruksbudgeten.

Anf. 15 JAN-OLOF LARSSON (S):

Vi tycker ju att regeringens ståndpunkt i grunden har ett bra ingångsläge. Det är lite svårt att förstå hur man ska kunna höja interventionen utan att det påverkar marknaden. Det verkar omöjligt, men det är tydligen syftet. Som Jens undrade: Vad gör man av detta sedan?

Det vore intressant att få reda på vad det som ni föreslår kan innebära i förlängningen.

Nu yttrar jag mig i egenskap av miljöpartist. Jag vill påminna om ett bedrägeriärende som jag hanterade i slutet av 90-talet när dessa stöd var stora.

Då köpte man upp och gjorde om till smör. Sedan fick man smörbidrag för att hålla smör i kakor, glass och annat. Maffian såg en chans till den typen av stöd och tog den. Det var mitt under BSE-krisen, om ni minns den. Man malde ned kohjärnor, som har väldigt hög fetthalt. Ibland var de smittade, ibland inte. Sedan hade man i smörarom och sålde det till kakindustrin. Detta upptäcktes först efter ett tag, i Schweiz. Det blev stora vinster för maffian, och väldigt farliga produkter kom ut på marknaden.

Den typen av stöd är öppen för bedrägerier och korruption och öppnar upp för en risk. Jag har själv besökt länder där vi har dumpat vårt överskott och där man har fått hög arbetslöshet på grund av det. Jag är därför tveksam till den typ av uppköp och lagring där man sedan skickar ut överskottet på marknaden någon annanstans. Då känns det som att vi mest förflyttar problemet.

Jag är därför orolig över den lösning som Alliansen föreslår. Jag tror att den kan bli lite egoistisk, och jag vill helst undvika den. Det är klart att vi måste ha ett öppet sinne när det gäller vad som kommer från Bryssel och om det finns möjlighet att lösa saker inom ramen. Det är en allvarlig situation; det erkänner jag. Men jag kan inte se att det skulle vara en riktigt bra lösning, tyvärr, och jag hoppas att vi kan undvika den.

Det finns två sätt att tjäna pengar på mjölk. Det ena är att sälja en hög volym till låg vinst, och det andra är att sälja en något lägre volym till högre vinst, och mer hållbart.

Jag har besökt ett antal mjölkbönder den senaste tiden. Den enda jag träffade som var nöjd med dagsläget var en ekobonde på Österlen. Han hade 120–140 kor. Han köpte in mer betesmark, höll landskapet öppet och hade sitt eget ensilage och hö. Han tjänade pengar på att minska kostnaderna i stället för att höja produktionen.

Han fick mer eget foder, minskat behov av medicin och andra insatsvaror, minskat behov av att köpa in foder och ett högre pris för att det är ekologisk mjölk. Han tjänade mer pengar på varje liter och gick faktiskt med en rejäl vinst, så mycket att han var tvungen att köpa upp gårdar i närområdet för att få avsättning för pengarna han tjänade.

Kanske kan en hållbarhetsaspekt med mindre insatsvaror, regnskogssoja och klimatförstörande konstgödsel vara den långsiktiga vägen framåt mot att återfå lönsamhet. Man kan sälja något färre liter men med högre vinst.

Om vi ska lösa den här krisen är det en annan struktumvandling som behövs. Den ligger inte nödvändigtvis i jordbruket, utan den ligger i detaljhandlarledet och grossistledet. Det är en orättvis fördelning av var pengarna hamnar när vi betalar för vår mjölk och våra mejeriprodukter i dag.

En sådan enskild åtgärd kommer inte att lösa problemet, som tillfälligt har förvärrats på grund av Rysslandskrisen. Strukturproblemet finns kvar. Om vi inte gör något åt konkurrenssituationen i mejeri- och gros-

sistledet och åt klimatåtgärderna och minskar behovet av klimatförstörande insatsvaror kommer man att vara fast i ett lånetyngt jordbruk med höga investeringskostnader och höga kostnader för olika insatsvaror.

Problemen kommer bara att ligga kvar år efter år. Ska vi hålla på med de här smörbergen och mjölksjöarna år efter år? Tro inte att krisen bara är tillfällig! Den är förvärrad just nu, men den kommer att vara kvar. Om vi en gång har gett efter kommer vi att få se detta återkomma igen och igen. Det är jag helt övertygad om, och därför är jag väldigt tveksam till den lösningen.

Anf. 17 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Innan jag svarar på den konkret framställda frågan vill jag gärna göra några konstateranden, i likhet med ordföranden.

För det första vill jag säga att det jag föreslår inte är något jag skulle förespråka i ett normalläge, verkligen inte. Men läget är inte normalt nu. Som jag ser det är det Europas bönder som får betala för det ryska handelsembargot. Jag tycker inte att det är riktigt och rätt att en yrkesgrupp i Europa ensam ska betala för detta embargo. För så är det.

Det är inte bönderna som har orsakat det gemensamma beslut som vi har fattat i Europa, nämligen att införa sanktioner mot ett antal ryssar, men det är bönderna som får betala priset.

För det andra vill jag säga att jag tycker att det är synnerligen viktigt att hålla samman EU i det här sammanhanget. Om vi inte gör det i ett gemensamt system är risken att några länder inför enskilda stödsystem som skulle drabba bönder i de länder som inte inför motsvarande. Nu har vi en gemensam jordbrukspolitik, som faktiskt är en av grunderna i vår gemensamma EU-politik. Då tycker jag att det är viktigt att vi utnyttjar den så att vi inte får franska stödsystem, irländska stödsystem, italienska stödsystem och så vidare. Det är jätteviktigt.

Till detta ska läggas att det exportbidragssystem som vi hade och som Jens Holm och jag har diskuterat många gånger är avskaffat. Det finns inte längre. Den lösning som finns är att det som lagras säljs ut av EU på den inre marknaden, det vill säga att man tar hand om de egna problemen inom det system som de facto finns. Vi behöver inte konstruera något system, för det finns redan ett. Det är dessutom igång. Nu gäller det bara att höja nivån i systemet lite grann.

I de flesta fall som jag kan erinra mig har det de facto heller inte kostat något, därför att man köper till en förhållandevis låg nivå. När marknadspriset har nått en hygglig nivå säljer EU och tjänar på så sätt pengar i systemet, som alltså är rätt finurligt.

Om marknaden skulle rätta till sig under tiden, vilket vi alla hoppas på, är det ingen som säljer för intervention, och då faller systemet. Det är ju ingen som säljer till ett lågt pris till EU, utan då säljer man på den normala marknaden. Detta är grunden till att jag har kommit fram till att detta är det enda vi kan göra som håller samman EU och som ger snabba effekter.

Därför har jag under en tid nu pratat frenetiskt för detta system. Jag hoppas att vi kan enas om att Sverige ska driva denna konstruktiva linje i EU och förmå kommissionen att använda det redskap den har.

Anf. 18 LARS TYSKLIND (FP):

Ordföranden tog upp viktiga frågor som vi säkert får anledning att diskutera i andra sammanhang, såsom konkurrensfrågor i Sverige. Det kan gälla företagande, skatter och så vidare och att man kan ta betalt för mervärden i det svenska jordbruket. Men det är en annan fråga än den akuta frågan.

Jag vill bara för tydlighets skull säga att Folkpartiet inte står bakom förslaget att Sverige ska driva på för att införa interventioner. Jag fick intrycket att vi blev lite ihopklumpade där. Jag har redan uttalat detta.

Anf. 19 ORDFÖRANDEN:

Tack för förtydligandet!

Anf. 20 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det var många inlägg och frågor. Jag ska försöka kommentera dem samlade, för det blir för svårt att hålla isär sakerna.

Jag vill rätta till en sak som Eskil Erlandsson sa. Exportbidrag finns faktiskt kvar och kan användas vid en kris, men det är något som Sverige definitivt är emot. Det skulle bli väldigt marknadsstörande om man nyttjar den typen av åtgärder. Det finns länder som har framfört detta och som säkerligen kommer att göra det även på måndag.

Det är viktigt att komma ihåg att det inte finns enskilda åtgärder som kan lösa krisen, utan det behövs flera olika åtgärder, både på EU-nivå och på nationell nivå. Vi har tagit en del steg på nationell nivå, men jag vill inte gå in i den diskussionen nu. Vi tar de bitarna i ett annat sammanhang.

Vad kan då ske på EU-nivå? Det första är privat lagring. Det är ett betydligt mer budgeteffektivt verktyg än interventioner. Vi har i dag ett fastställt interventionspris och fastställda volymer. Dessa utnyttjas, och det gör också privat lagring. Dagens låga interventionspris är ett skyddsnät.

Den stora höjning av interventionspriset som Eskil Erlandsson framhåller skulle driva på produktionen. Vi ska komma ihåg att det finns länder som ökar sin produktion under 2015. Vi har Irland, Ungern och ett flertal länder som ökar.

Jag har diskuterat dessa frågor med kommissionär Hogan, och han kommer absolut inte att driva att interventionspriset ska höjas. Då skjuter vi bara problemet framåt. Framför allt skulle det bara driva på produktionen i de länder som har betydligt lägre kostnader. Om vi skulle höja interventionspriset, som Eskil Erlandsson föreslår, blir det väldigt riskfyllt för svenska jordbruk.

Jag har haft mycket kontakt med de nordeuropeiska länderna. I går talade jag med Berlin och jordbruksministern där, som avvisade det. Jag har talat med jordbruksministern i Finland, som avvisade det. På tjänstemannanivå har vi mycket kontakt med de nordeuropeiska länderna. Det är klart att Irland, som ökar sin produktion, kanske kommer med ett sådant förslag, men kommissionären kommer inte definitivt inte att göra det.

När det gäller om vi ska alliera oss med de central-, syd- och östeuropeiska länderna i detta är regeringens hållning nej. Det finns ett lågt interventionspris. Det är ett skyddsnät som vi inte har något emot att det finns kvar. Men om vi höjer priset binder vi ris för egen rygg för det svenska jordbruket. Den linjen är regeringen inte beredd att ta.

Det finns riktade stöd som kan ges till mjölkproducenter. Detta gjordes under krisen 2009. Det finns också signaler om att man kan ge ett nationellt kuvert med ett antal pengar och vidta vissa åtgärder inom respektive land. Det finns flera olika åtgärder.

Det gäller att överbrygga likviditetskrisen. Det handlar inte om att producera så mycket som möjligt, för det driver bara upp interventionspriset och ökar produktionen ännu mer. Då binder vi ris för egen rygg. Det handlar snarare om att försöka marknadsanpassa sig och också hålla sig inom budgetramarna. Att Sverige skulle svänga 180 grader och övergå från marknadsanpassning till något annat – det förvånar mig mycket.

Anf. 21 ULF BERG (M):

Det vore intressant att höra vad regeringen tänker verka för. Jag har förstått att man tänker säga nej, i varje fall till vårt förslag, men det vore som sagt bra om det fanns exempel. Det vore glädjande.

Jag har en fråga. Det fanns länder som tjuvstartade sin produktionsökning innan kvoterna försvann. Det är viktigt att man fortsätter att diskutera hur man ska handskas med den saken.

Ett komplext problem för jordbruket är att om man är företagare och vill öka sin produktion kan man bygga ut några kvadratmeter på sitt företag. Men när det gäller just mjölkproduktion är det så att om man har uppbundna kor och vill ha sex platser till slutar det med att hela den nya lagstiftningen slår till. Då gäller det att bygga helt nytt.

Då pratar vi ofta om 140 kor. Banken säger att en mjölkrobot inte räcker, utan det måste vara två om det ska vara ett lönsamt företag. Då är det helt plötsligt 140 kor som man ska investera för, lågt räknat 100 000 per båsplats. Det är väldigt stora investeringar.

Den grupp som har genomfört investeringarna för en rationellare mjölkproduktion är väldigt utsatt och hotad i dag. Regeringen gör samma bedömning. Det är 800 av 4 300 företag som kan få garantin.

Om det är som landsbygdsministern säger, att det finns de som har lägre kostnader för sin produktion, måste slutsatsen dras att vi måste ändra kostnadsläget för det svenska jordbruket. Eller också måste vi förstå att det är någon annan som kommer att producera vår mjölk.

Jag skulle vilja höra vad landsbygdsministern har för idéer om vad EU ska göra. Eller ska vi bara konstatera att det här är ett nationellt problem?

Anf. 22 MAGNUS OSCARSSON (KD):

Herr ordförande! Precis som Ulf Berg är inne på innebär det här för många lantbrukare att vi kanske kommer med en strimma hopp. Finns det något vi kan göra så tycker man att det är viktigt. För många handlar

det faktiskt om att kunna överleva. Det handlar om att man kanske är på ruinens brant, och då strävar man efter ett sista halmstrå.

Jag tycker inte att jag fick svar på min fråga. Det står i det skrivna här om mr Hogan och hans tanke om ett riktat stöd. Vad har kommit fram? Vad finns det för någonting? Kan statsrådet utveckla det?

2014/15:47
4 september

Anf. 23 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag ska svara på Ulf Bergs och Magnus Oscarssons fråga samfällt.

I de givetvis mycket givande samtal som jag har haft med Hogan går han inte in på detaljer, men jag ser konturerna av ett riktat stöd till jordbruket. I vilken form det blir vet jag inte, men jag ser väldigt tydligt både från Hogan och från jordbruksministrarna i norra delen av Europa ett nej till att höja interventionspriset. Vi slår undan vårt eget jordbruk på det.

Privat lagring utnyttjas redan i dag, och jag kan tänka mig att man fortsätter med det och att man fortsätter med skyddsnätet, med interventionspris. Höjer vi det så är det där uppe och vi binder väldiga problem framgent. Vi går då helt och hållet ifrån det svenska som innebär att man ska tänka mer marknadsmässigt kring de här frågorna.

Jag kommer att förespråka ett riktat stöd till mjölkproducenterna. Om Hogan kommer att lägga fram ett förslag senare? Det blir ju inte något beslut på måndag, det förslag som man lägger ut där, som det ska bli omröstning om. Vi måste komma ihåg det. Det är inget beslutande möte på måndag, utan det här är ett diskussionsmöte och Hogan kommer givetvis att ta intryck av vad länderna säger kring de här frågorna.

Ungefär där kommer det att ligga.

Anf. 24 ESKIL ERLANDSSON (C):

Ordförande! Kring diskussionen om exportbidrag kan vi läsa på i Sverige ansvarig myndighets hemsida att EU sommaren 2012 tog bort exportbidraget.

Sedan finns det ett men: Systemet finns kvar, det gör det, om EU beslutar att återinföra och så vidare. Men sommaren 2012 togs exportbidraget bort, står det på ansvarig myndighets hemsida.

Vad gäller riktade stöd kommer jag väl ihåg den kris som var 2009. EU beslutade då att dela ut stöd – som kom nästan ett år efter krisen.

Krisen är nu. Förhoppningsvis är det ingen kris om ett år då eventuella stöd utbetalas. Det är ju kommande vinter som är riktigt, riktigt allvarlig.

Därtill kan man säga att är det något som är budgetpåverkande så är det att betala ut riktade stöd. De pengarna är ju riktiga pengar som måste tas ifrån någon budget, och rimligen borde den svenska hållningen vara att hålla igen på den typen av utbetalningar, eftersom det är direkt budgetpåverkande.

Slutligen ett tredje konstaterande från min sida: Ökar produktionen gör man i den här typen av verksamheter inte över en natt. Det tar år att öka en produktion, och det vi riskerar om vi inte gör någonting nu är att produktionen kraftigt minskar – ingen vågar investera, ingen vågar lägga på avelsdjur, ingen vågar göra generationsskifte eller köpa den här typen av företag, eftersom marknaden är långt under bordet.

Därför är, och jag upprepar detta, det enda jag kan se som snabbt skulle hjälpa att följa det förslag som jag har lämnat.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Jag satt ju i EU-parlamentet, och om jag inte missminner mig – det finns säkert någon hos ministern som kan rätta mig om jag har fel – var det väl så att själva systemet finns kvar men ersattes med en PM-post i budgeten? Det vill säga det fanns inga pengar i budgeten, men det finns en möjlighet att återinföra systemet. Men det får ministern svara på.

Anf. 26 LARS TYSKLIND (FP):

Nu talade ministern här om att han kunde ställa sig bakom riktade stöd. Jag skulle vara intresserad av att höra honom konkretisera det. Vad är det för stöd vi pratar om då?

Jag hörde det viskas om att det skulle ligga inom budget och så vidare, men går det att konkretisera det lite bättre? Det känns lite oroväckande, det också, tycker jag.

Anf. 27 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag utgår ifrån att Sveriges position måste vara att allt som vidtas måste ligga inom budgeten. Jag utgår inte från att några vill utöka budgeten. Möjligen Eskil Erlandsson; jag vet inte.

Att höja interventionspriset påverkar ju budgeten. Det är inte så att det inte påverkar budget. Riktade stöd påverkar budget, men det måste finnas inom budgetram. Exakt hur ett kommande förslag av kommissionären kan utformas måste jag få återkomma till. Jag vet inte. Han har inte lagt fram någonting. Det är inte på det här mötet som han ska lägga fram något förslag. Det kommer att komma senare och även hur det i så fall utformas.

Men, Eskil Erlandsson, det blir ju någonting som ett riktat stöd med riktade pengar. Det gäller ju att överbrygga den här likviditetskrisen, för det är en likviditetskris. Men vi kan inte frånga det som har varit svensk position, alltså att vi ändå ska ha ett mer marknadsinriktat jordbruk inom EU, och göra saker som innebär en 180-graderssvängning så att vi driver på produktionen, kanske inte i vårt land utan i andra länder som har lägre kostnader. Konkurrenskraftsfrågorna får man hantera på nationell nivå.

Det är klart att det är en jättefarlig väg, och det här avvisas av land efter land som vi har kontakt med i norra Europa.

När det gäller exportstödet, där Eskil Erlandsson inte tror på vad jag sa, lämnar jag ordet till Ulrika Rinman. Hon är departementssekreterare och sitter med lagstiftningsfrågor, så hon kanske kan verifiera det jag sa.

Anf. 28 Departementssekreterare ULRIKA RINMAN:

Jag ska försöka svara på frågan om exportbidrag.

Det är riktigt som Eskil Erlandsson säger att den generella möjligheten att betala exportbidrag försvann i den reform som gjordes alldeles nyligen.

Däremot införde man något som kallas för krisåtgärder, och däri finns det fortfarande en möjlighet för kommissionen att vidta exportbidrag som en krisåtgärd.

2014/15:47
4 september

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Jag har en fråga till landsbygdsministern. Man pratar om att det ska vara inom ram, och då är det väl också viktigt att vi inte förflyttar pengar från den ena pelaren, där miljöstöden ingår, till den andra pelaren. Det ska väl hållas inom rätt ram inom ramen dessutom, så att vi inte får en överflyttning av det som kunde ha blivit miljöstöd till andra interveneringar eller åtgärder.

Anf. 30 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det är inte aktuellt.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Tack! Då är det bekräftat.

Jag tolkade Eskil Erlandsson som att regeringen inte har gett besked om det han vill ha. Jag tolkar det som att han har en avvikande mening men att han följer Ulf Bergs logik om det här med inom budgetram och allting. Har jag förstått rätt? Ja.

Har Kristdemokraterna och Moderaterna en likalydande avvikande mening? Kristdemokraterna ansluter sig.

Anf. 32 ULF BERG (M):

Om den avvikande meningen klart noterar det vi sa från Moderaterna om det här med budget, tak, konkurrens och liknande så att man pekar på att det får inte störa detta, då är det möjligt att vi ansluter oss till Centerns avvikande mening, som det ser ut nu.

Anf. 33 ORDFÖRANDEN:

Jag kände ju att det fanns en kompromissvilja hos Eskil Erlandsson att försöka närma sig den logiken, med en tydlig argumentation för den, men det är det som det bygger på. Vi har även Kristdemokraterna, men inte Folkpartiet.

Då har vi en avvikande mening som är likalydande, ungefär, från de tre partierna. Jag har inte noterat några andra avvikande meningar.

Jag finner därmed att det finns stöd för regeringens här redovisade inriktning med en avvikande mening anmäld från Kristdemokraterna, Moderaterna och Centerpartiet.

Då kan vi gå vidare till nästa dagordningspunkt, Övriga frågor.

Jag har hört att den afrikanska svinpesten även har ankommit till Estland och att de vill diskutera det. Finns det något att kommentera där?

Anf. 34 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Jag har ingenting utöver det som skickats ut.

Anf. 35 ORDFÖRANDEN:

Finns det något mer på övriga punkter som ministern vill ta upp?

2014/15:47
4 september

Anf. 36 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S):

Det finns en punkt som ministern från Polen har tagit upp om torka som kommer att komma upp. Jag tror att det har skickats material till er om det också. Vi kommer att lyssna av och höra vad han säger där, ingenting annat.

Anf. 37 ORDFÖRANDEN:

Har vi några frågor på detta? Jag finner inte att så är fallet.

Vi tackar så mycket för mötet och önskar lycka till!

Innehållsförteckning

2014/15:47
4 september

§ 1 Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 3 JOHAN HULTBERG (M)	1
Anf. 4 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	1
Anf. 5 JOHAN HULTBERG (M)	1
Anf. 6 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 7 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S).....	2
Anf. 8 ORDFÖRANDEN.....	2
Anf. 9 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	2
Anf. 10 ESKIL ERLANDSSON (C).....	2
Anf. 11 ULF BERG (M)	3
Anf. 12 LARS TYSKLIND (FP).....	3
Anf. 13 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	4
Anf. 14 JENS HOLM (V)	4
Anf. 15 JAN-OLOF LARSSON (S).....	4
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	4
Anf. 17 ESKIL ERLANDSSON (C).....	5
Anf. 18 LARS TYSKLIND (FP).....	6
Anf. 19 ORDFÖRANDEN.....	6
Anf. 20 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	7
Anf. 21 ULF BERG (M)	8
Anf. 22 MAGNUS OSCARSSON (KD).....	8
Anf. 23 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	8
Anf. 24 ESKIL ERLANDSSON (C).....	9
Anf. 25 ORDFÖRANDEN.....	9
Anf. 26 LARS TYSKLIND (FP).....	9
Anf. 27 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	9
Anf. 28 Departementssekreterare ULRIKA RINMAN	10
Anf. 29 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 30 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	10
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 32 ULF BERG (M)	10
Anf. 33 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 34 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	11
Anf. 35 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 36 Statsrådet SVEN-ERIK BUCHT (S)	11
Anf. 37 ORDFÖRANDEN.....	11